

הסעה
מתל אביב

השפה העברית

22-24.5.2025 | מלון נבל דוד, כנרת

מסע של אלפי שנים שחוצה תרבויות, תקופות ויבשות. נחקור את גלגוליה המרתקים של השפה העתיקה, שחזרה לחיים מודרניים מתוך דפי התנ"ך. נעסוק בהתפתחותה משפת קודש לשפת חול, במאבקה ובניצחונותיה, ובהשפעתה העמוקה על התרבות הישראלית והעולמית. נחשף לעושר הלשוני של העברית, מהשורשים הקדומים ועד לעגת הרחוב והטכנולוגיה של ימינו. סמינר שכולו שירה, ספרות ותחייה של מילים.

עורך התכנית: משה רעות

יום חמישי 22.5.2025

16:00-13:00 הפסקת צהריים למנוחה ופינוק במלון
17:00-16:00 קפה ומאפה

16:00-15:00 הגעה למלון, קבלת פנים והתארגנות בחדרים

17:00 הרצאה: לאהוב בעברית

אחרי מאה שנה שנמנמו במגירות חתומות, פרסם גיל את מכתבי האהבה של סבא (איתמר בן אבי - הבן של אליעזר בן יהודה) וסבתא שלו. מספר חובב בספר רב מכר שנקרא "לאהוב בעברית", על הרומן הראשון שנוהל בעברית אחרי אלפיים שנה על המתח העדתי שכמעט וסיכל את הנישואין על רומנטיקה ללא קצה וגבול וגם על גאולה. מרצה: גיל חובב, סופר ומבקר מסעדות

18:30 ארוחת ערב

17:00 הרצאה: פלא העברית

האיש המזוהה כ"כ עם השפה העברית בדורנו, יספר על דעיכת העברית בארץ ישראל הקדומה, על נס תקומתה בגלויות ובארצנו, על מה שבין העברית ללשונות אחרות, ועל עמידתו על משמר העברית - ברדיו בפרט ובתקשורת בכלל. מרצה: ד"ר אבשלום קור, חתן פרס רה"מ ללשון העברית

18:30 ארוחת ליל שבת חגיגית

21:00 מופע: "על שפת האהבה..."

הצדעה מוזיקלית לאבירי השפה העברית, משוררים, פזמונאים ומלחינים שאהבו עברית, כתבו עברית ויצרו את מיטב הקלאסיקות שלנו וכל זאת בשפה שלא תמיד היתה שפת אמם. מופע שכולו רגש ותרבות, משפת התנ"ך ועד לשון ימינו. משירי: נתן אלתרמן יוסי בנאי, דן אלמגור, חיים חפר, יורם טהר לב, תרצה אתר ואחרים. משתתפים: עידן חיים דוד, זהר בדש, מאיה פופלינגר הנחיה וניהול מוסיקלי: ניב קאופמן

יום שבת 24.5.2025

9:30-7:00 ארוחת בוקר עשירה של שבת

10:00 הרצאה: מסע בזמן בסלנג הישראלי

הסלנג הישראלי מלווה אותנו יחד עם הצברים הראשונים. נספר על הסלנג של ילדי דור המדינה מול זה של ילדי המאה ה-21, איך נוצר ביטוי סלנג, מה תרמו לו היידיש, הערבית והאנגלית ונפתח חלון אל הסלנג הצבאי והשפעתו על העברית הישראלית. מרצה: ד"ר רוביק רוזנטל, בלשן, מילונאי, עיתונאי, מחזאי וסופר ישראלי

12:15 מופע: המנגינה היא שקובעת

מחווה לשלישיית הגשש החיוור ולשפה ה"גששית". האחים אסנר במופע הוקרה לשירים הגדולים של השלישייה שהטריפה את המדינה במשך שלושה עשורים. השלישייה שהביאה לנו את שיריהם הגדולים של נעמי שמר, יאיר רוזנבלום, ניסים אלוני, ירון לונדון וכמובן האחד והיחיד יוסי בנאי. בהנחיית האחים אסנר ובהשתתפות: אורי בנאי, גילן שחק, אלון אופיר

21:00 מופע: מעורב ישראלי מכל הגלויות

כששירת הלדינו הניגון החסידי הצעד התימני הסירטקי היווני השאנסון הצרפתי הזמר הרוסי והקאנטרי האמריקאי נפגשו עם השפה העברית ויצרו את פס הקול של ישראל האחת. משתתפים: אורי הרפז, שירן שחר בורק, עופר כלף, לירן ספורטה מנחה ומגיש: דן כנר | ניהול מוסיקלי: אורי קריב

יום שישי 23.5.2025

9:30-7:00 ארוחת בוקר עשירה ומפנקת

10:00 הרצאה: "כל המילים הטובות, שישנן, שישנן עדיין" (נתן אלתרמן)

נשוחח על מבחר יצירות מן השירה העברית הקלאסית והעכשווית, העוסקות בכוחה ובאוזלת ידה של השפה - בזמנים של משבר. ננוע בין משברים לתקוות, בין שתיקה לדיבור, בין חווית ה"אין מילים" לבין ההכרה שהשפה והספרות הן סירת הצלה במים סוערים. חמוטל בר יוסף, זלדה, ביאליק, לאה גולדברג ואחרים. מרצה: בלהה בן אליהו, מרצה לספרות במכון כרם בירושלים

11:45 הרצאה: באיזה מבטא דיבר דוד המלך?

מבטא רומז על מעמד חברתי. איך אנו רוכשים את מבטאנו? למה רובנו מדברים במלרע ואילו רבים מהחרדים דוברי היידיש מדברים עברית במלעיל? מה ההבדל בין עברית של יוצאי פולין, מרוקו ותימן? האם יש מבטא עברי נכון? האם יכולנו להבין את דבריהם של בני תקופת המקרא? מרצה: איש התקשורת ירון לונדון